

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-12-040/25-20502/2

Podgorica, 23.06.2025. godine

Za: MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA, Arsenija Boljevića 2, Podgorica

gospođi, Majdi Adžović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblasti telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske

Veza: Vaš akt broj: 01-011/25-937/1 od 20.06.2025. godine

Poštovana gospođo Adžović,

Povodom *Predloga osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblasti telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni materijal utvrđeno je da je predmetnim Sporazumom o saradnji predviđeno podsticanje ekonomskih i trgovinskih odnosa, kao i strateških partnerstava u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona i isti ostaje na snazi 5 godina.

Na tekst Predloga osnove i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Shodno dostavljenom materijalu, za implementaciju dostavljenog Sporazuma o saradnji nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblasti telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske. Napominjemo, sve aktivnosti na implementaciji Sporazuma moraju biti usklađene sa crnogorskom zakonskom regulativom i sa sredstvima koja su planirana godišnjim zakonom o budžetu Crne Gore za predmetne namjene.

Takođe, Zakonom o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19, 011/23) član 13 stav 1 tačka 2 predviđeno je izuzeće od primjene Zakona za nabavke roba, usluga ili radova koje se sprovode u skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od procedura javnih nabavki, na osnovu pravnih instrumenata kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, kao što su međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više država članica Evropske unije ili trećih država, za nabavke koje će ugovorne strane zajednički realizovati ili koristiti. Ministarstvo finansija napominje da se u daljim proceduralnim radnjama vodi računa o st. 3, 4 i 5 člana 13 ovog Zakona.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Novica Vuković

Vlada Crne Gore

**PREDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE
SPORAZUMA
O SARADNJI U OBLASTIMA TELEKOMUNIKACIJE, INFORMACIONIH
TEHNOLOGIJA I RAZVOJA SPROVOĐENJA ZAKONA
IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I VLADE MAĐARSKE**

Podgorica, jun 2025. godine

I Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma

Osnov za zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je, između ostalog, propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa Mađarskom

Bilateralni odnosi Crne Gore i Mađarske su prijateljski, bez otvorenih pitanja, u konstantnom usponu kada je riječ o ekonomskoj saradnji, prožeti zajedničkim interesima i saradnjom kroz članstvo u NATO. Posebnu zahvalnost Mađarskoj iskazujemo u odnosu na kontinuirano zalaganje i podršku ostvarivanju crnogorskih vanjskopolitičkih ciljeva, pri čemu je veoma značajno što Mađarska stalno, uporno i snažno, na bilateralnom i multilateralnom planu, zagovara i promoviše politiku proširenja i nužnost učlanjenja Crne Gore u EU u najskorijem mogućem periodu. Politički dijalog je sadržajan, što pokazuju brojne uzajamne posjete na najvišem nivou, kao i redovne posjete i susreti na visokom nivou, koji daju dinamiku sveukupnoj saradnji.

III Razlozi za zaključivanje međunarodnog ugovora

Uzimajući u obzir dosadašnje kvalitetne bilateralne odnose između Crne Gore i Mađarske, kao i neophodnost daljeg unapređenja saradnje u ključnim i oblastima od strateškog značaja kao što su telekomunikacije, informacione tehnologije i razvoja sprovođenja zakona, bilo je neophodno pokrenuti pregovore i zaključiti novi međudržavni sporazum.

Ova inicijativa temelji se na prethodnim dogovorima, uključujući Sporazum o ekonomskoj saradnji iz 2008. godine i Okvirni sporazum o saradnji u oblasti infrastrukturnih projekata iz 2019. godine.

Potreba za stvaranjem stabilnog, pravnog sveobuhvatnog okvira koji će omogućiti efikasnu, transparentnu i dugoročnu saradnju, podstičući intenzivnu razmjenu znanja, ekspertize i realizaciju zajedničkih projekata od obostranog interesa predstavlja ključni razlog za zaključenje ovog međudržavnog ugovora.

Zaključenjem ovog sporazuma biće stvoreni povoljni uslovi za intenziviranje dijaloga i koordinacije između nadležnih institucija, što će dodatno osnažiti modernizaciju sektora i unapređenje kapaciteta u oblastima od strateške važnosti za obje države. Istovremeno, sporazum će značajno učvrstiti ekonomske, tehnološke i institucionalne veze, doprinijeti

održivom razvoju i jačanju međusobnog povjerenja, čime se postavljaju temelji za dugoročniju i uspješniju bilateralnu saradnju.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitni elementi koje ugovor treba da sadrži

Sporazumom o saradnji u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlada Crne Gore i Vlada Mađarske je predviđeno podsticanje ekonomskih i trgovinskih odnosa, kao i strateških partnerstava u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona.

Sporazumom će se razmjenjivati znanja i iskustva u oblastima formiranja tehničkih i ekonomskih zona, podrške malim i srednjim preduzećima, prelaska na ekonomiju zasnovanu na znanju, kao i unapređenja primjene najnovijih tehnologija. Poseban značaj pridaje se reformi javne uprave Crne Gore, uključujući digitalnu transformaciju i pripremu za članstvo u Evropskoj uniji.

Aktivnosti će biti realizovane u skladu sa važećim zakonodavstvima i međunarodnim pravom, kroz konsultacije i konkretne projekte od strateškog značaja, uključujući i razvoj državnog Centra za podatke i modernizaciju tehnologije sprovođenja zakona, sa ciljem unapređenja saradnje između državnih organa, privatnog sektora i građana, u duhu ravnopravnosti i uzajamne koristi.

Sporazum ne utiče na obaveze Mađarske kao članice Evropske unije, niti na obaveze Vlade Crne Gore koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropskih zajednica. Sve forme saradnje u okviru ovog Sporazuma sprovodiće se u skladu sa nacionalnim zakonima strana.

Sporazum se zaključuje na period od pet godina, osim ako se raskine ranije uz pisano obavještenje, nakon čega raskid stupa na snagu šest mjeseci od prijema obavještenja.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje ugovora

Za izvršavanje Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI Potreba usaglašavanja propisa

Zaključenje navedenog međunarodnog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VII Predlog sastava delegacije

Delegaciju Vlade Crne Gore za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske predvodiće predsjednik Vlade Crne Gore Miloško Spajić, dok će sastav delegacije biti naknadno određen.

Prilog: Predlog Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacije, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske.

SPORAZUM O SARADNJI U OBLASTIMA TELEKOMUNIKACIJA, INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA I RAZVOJA SPROVOĐENJA ZAKONA IZMEĐU VLADE MAĐARSKE I VLADE CRNE GORE

Vlada Mađarske (u daljem tekstu: „VM“) i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: „VCG“) (zajednički: „Strane“, a pojedinačno: „Strana“),

(A) Želeći da ojačaju odnose između dva naroda u skladu sa principima Povelje Ujedinjenih nacija i normama utvrđenim međunarodnim pravom, da unaprijede istaknute bilateralne odnose između dvije države, te da promovišu preduzetništvo i saradnju u oblastima od zajedničkog interesa i saradnje (u daljem tekstu: „Saradnja“);

(B) Polazeći od zajedničkog uvjerenja obje Strane u principe miroljubive koegzistencije naroda svijeta, kao i potrebe za zajedničkom saradnjom između zemalja radi postizanja međunarodnog mira i bezbjednosti, stabilnosti i prosperiteta;

(C) Sa iskrenom željom da ovaj Sporazum bude pravni okvir za dalje unapređenje bilateralnih odnosa koji obuhvataju zajednički određene oblasti saradnje, a posebno radi promocije interesa i dobrobiti svojih naroda, Strane su se usaglasile o sljedećem:

Član 1

1. Strane će podsticati i promovisati saradnju između dvije zemlje na osnovu principa prijateljstva, punog poštovanja suvereniteta obje države i zajedničkih interesa, u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, međunarodnim pravom i poveljama, kao i odredbama ovog Sporazuma.
2. Strane će posebno podsticati ekonomsku i trgovinsku saradnju i strateška partnerstva u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja pravosuđa, kao i u drugim oblastima od interesa, na osnovu jednakosti i uzajamne koristi, u skladu sa uslovima i odredbama ovog Sporazuma i pod uslovima definisanim u posebnim sporazumima, memorandumima o razumijevanju i protokolima zaključenim radi realizacije konkretnih projekata i programa predviđenih u oblastima Saradnje između Strana i/ili između jedne od Strana i privatnog sektora, ili između privatnih sektora dvije Strane, i/ili nadležnih tijela ili organa Strana koje sprovode konkretan projekat ili program.
3. Strane će podsticati saradnju između nadležnih organa, privrednih i drugih javnih i privatnih subjekata obje zemlje, kao i uključivanje građana, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana.

Član 2

1. Strane će sprovoditi neophodne konsultacije kako bi iskoristile svoje nacionalno i međunarodno stručno znanje i iskustvo u sljedećim oblastima:
 - a) uspostavljanje specijalizovanih tehničkih i ekonomskih zona povezanim sa sektorskim izvozom;
 - b) uspostavljanje malih i srednjih industrijskih preduzeća i saradnja između preduzeća sa obje strane;
 - c) prelaz na ekonomiju zasnovanu na znanju, i unapređenje razvoja i primjene najnovijih visoko-tehnoloških dostignuća baziranih na savremenim naučnim rezultatima;
 - d) korišćenje industrije znanja u reformi javne uprave, uključujući elektronsku javnu upravu i visoko razvijene infrastrukture, primjenu savremenih tehnoloških alata u upravi i pravosuđu, kao i podršku digitalnoj transformaciji u vezi sa pripremama Crne Gore za članstvo u EU.

Član 3

1. Imajući u vidu zajedničku analizu prioriteta ekonomskog razvoja i dobrobiti svojih građana, obje Strane su identifikovale konkretne projekte koji se smatraju od strateškog značaja za ispunjavanje ciljeva ovog Sporazuma, i to kako slijedi:

A) Razvoj i upravljanje Državnim data centrom:

Razvoj Državnog data centra prvenstveno za potrebe VCG i postavljanje telekomunikacione mreže visokog kapaciteta zasnovane na optičkim vlaknima koja povezuje glavne državne institucije koristeći koridore državne infrastrukture (u daljem tekstu: „Projekat data centra”), sa izuzetkom optičke infrastrukture koja će biti korišćena za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno sektora bezbjednosti, koja će biti realizovana u skladu sa NATO standardima.

Za potrebe Projekta data centra, VM:

- a) će razmotriti mogućnosti finansiranja Projekta data centra, koje će biti detaljno definisane u posebnom ugovoru o finansiranju.

Za potrebe Projekta data centra, VCG:

- a) će uključiti mađarske privredne subjekte – na osnovu sektorskog pregleda tržišta koji će obezbijediti podatke VM o potencijalnim mađarskim investitorima i izvođačima koji imaju kapacitet i sposobnost da ispune sve zahtjeve ovakvih projekata kao glavnog izvođača i operatera u realizaciji Projekta data centra, i uspostaviti stratešku saradnju sa njima, gdje i ako to relevantni crnogorski zakoni dozvoljavaju – bez potrebe za javnom nabavkom ili tenderom, ali u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
- b) će obezbijediti da svi entiteti povezani sa državom budu servisirani od strane

novorazvijenog data centra,

c) će sprovesti sve zakonske mjere potrebne za uspješnu realizaciju Projekta data centra.

B) Realizacija projekta razvoja tehnologije za sprovođenje zakona:

U okviru projekta razvoja tehnologije za sprovođenje zakona (u daljem tekstu: *Projekat razvoja za sprovođenje zakona*), biće razvijen elektronski sistem javne uprave VCG, a oprema za službe sprovođenja zakona i graničnu policiju biće obnovljena i opremljena savremenim sredstvima, uključujući flotu dronova, sistem video nadzora na javnim površinama, biometrijski sistem identifikacije i mobilne uređaje za čitanje dokumenata, u skladu sa relevantnim zakonima i propisima Crne Gore.

Za potrebe Projekta razvoja za sprovođenje zakona, VCG:

a) uključice privredne subjekte iz Mađarske – na osnovu sektorske analize tržišta koju dostavi VM, a koja se odnosi na potencijalne investitore i razvijače iz Mađarske koji imaju kapacitete i sposobnosti da ispune sve zahtjeve takvih projekata – kao glavne izvođače i operatore u realizaciji Projekta razvoja za sprovođenje zakona, i zaključice stratešku saradnju s njima, gdje god i kada god to dozvoljavaju relevantni crnogorski zakoni – bez potrebe za javnom nabavkom ili tenderom, ali u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom;

b) sprovede sve zakonodavne mjere koje su neophodne za uspješnu realizaciju Projekta razvoja za sprovođenje zakona.

Za potrebe Projekta razvoja za sprovođenje zakona, VM:

a) ispitaće mogućnosti finansiranja Projekta razvoja za sprovođenje zakona, što će biti detaljno utvrđeno posebnim sporazumom o finansiranju.

C) Unapređenje i poboljšanje sistema elektronske javne uprave VCG: Prepoznajući značaj digitalne transformacije u unapređenju efikasnosti, transparentnosti i dostupnosti javnih usluga, projekat će podržati unapređenje i poboljšanje sistema elektronske javne uprave VCG (u daljem tekstu: „Projekat razvoja e-uprave“). Projekat ima za cilj modernizaciju administrativne infrastrukture i procesa u skladu sa pravnim okvirom Crne Gore, čime će doprinijeti boljem upravljanju i unapređenju usluga za građane i privredu.

Za potrebe Projekta razvoja e-uprave, VM:

a) će razmotriti mogućnosti finansiranja Projekta razvoja e-uprave, koje će biti detaljno definisane u posebnom ugovoru o finansiranju.

Za potrebe Projekta razvoja e-uprave, VCG:

- b) će uključiti mađarske privredne subjekte – na osnovu sektorskog pregleda tržišta koji će obezbijediti podatke VM o potencijalnim mađarskim investitorima i izvođačima koji imaju kapacitet i sposobnost da ispune sve zahtjeve ovakvih projekata – kao glavnog izvođača i operatera u realizaciji Projekta razvoja e-uprave, i uspostaviti stratešku saradnju sa njima, gdje i ako to relevantni crnogorski zakoni dozvoljavaju – bez potrebe za javnom nabavkom ili tenderom, ali u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom,
- c) će sprovesti sve zakonske mjere potrebne za uspješnu realizaciju Projekta razvoja e-uprave.

Član 4

1. Na osnovu strateškog značaja Projekata za ekonomski razvoj obje Strane, i u cilju obezbjeđivanja njihove izvodljivosti i uspjeha, VM će, u skladu sa odredbama ovog Sporazuma, omogućiti učešće investitora i razvojnih subjekata sa sjedištem u Mađarskoj, iz javnog i privatnog sektora, u realizaciji Projekata u definisanim sektorima, i pružiti podršku VCG-u kroz dostavljanje analize tržišta potencijalnih investitora i razvojnih subjekata sa sjedištem u Mađarskoj koji posjeduju kapacitete i sposobnosti da ispune sve zahtjeve takvih projekata, među kojima će VCG izabrati one koji ispunjavaju sve uslove na koje su se Strane međusobno saglasile.
2. U svrhu realizacije Projekata u okviru ovog Sporazuma, Vlada Crne Gore, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i vladinim procedurama, može preduzeti sve neophodne zakonodavne, administrativne i institucionalne mjere, uključujući donošenje zakona, kako bi se olakšala efikasna i efektivna realizacija Projekata.

Član 5

1. Ovaj Sporazum ni na koji način ne utiče na obaveze Mađarske kao države članice Evropske unije, niti na obaveze VCG-a koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropskih zajednica, te je podložan tim obavezama. Shodno tome, odredbe ovog Sporazuma ne smiju se citirati niti tumačiti, ni u cjelini ni djelimično, na način koji bi poništio, izmijenio ili na bilo koji drugi način uticao na obaveze Mađarske koje proizilaze iz Ugovora na kojima se zasniva Evropska unija, kao i iz primarnog i sekundarnog zakonodavstva Evropske unije.
2. Sve forme saradnje koje proizilaze iz ovog Sporazuma sprovodiće se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strana.

3. Ovaj Sporazum ne utiče na prava i obaveze Strana koje proizilaze iz prethodnih bilateralnih ili multilateralnih sporazuma zaključenih sa trećim državama ili međunarodnim organizacijama.
4. U slučaju da se Projekti definisani ovim Sporazumom ne realizuju, Strane se obavezuju da razmotre mogućnost saradnje na drugim projektima.

Član 6

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog (30.) dana od dana prijema posljednjeg obavještenja kojim svaka Strana pisanim putem, preko diplomatskih kanala, obavještava drugu Stranu o završetku postupka predviđenog domaćim zakonima potrebnog za stupanje ovog Sporazuma na snagu.
2. Svaka Strana obavještava drugu Stranu pismenim putem, preko diplomatskih kanala, o završetku procedure koju zahtijevaju domaći zakoni, a koja je neophodna za stupanje na snagu ovog Ugovora.
3. Ovaj Sporazum ostaje na snazi pet (5) godina, osim ako ne bude raskinut u skladu sa stavom 4 ovog člana.
4. Svaka Strana ima pravo da u bilo kom trenutku raskine ovaj Sporazum, o čemu će pisano obavijestiti drugu Stranu putem diplomatskih kanala. Sporazum će prestati da važi šest mjeseci od dana prijema takvog obavještenja.
5. Raskid ovog Sporazuma ne utiče na ispunjavanje obaveza, angažmana, projekata, programa rada, ugovora i sporazuma koji su već započeti na osnovu ovog Sporazuma, dok se njihova realizacija ne završi, osim ako se Strane ne dogovore drugačije, u pisanoj formi.
6. Odredbe ili bilo koji dijelovi ovog Sporazuma mogu se mijenjati pisanim sporazumom između Strana, na osnovu međusobnog pristanka. Svaka izmjena Sporazuma stupa na snagu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
7. Svaki spor koji može nastati iz tumačenja ili sprovođenja ovog Sporazuma rješavaće se prijateljskim putem, kroz konsultacije i pregovore, a ukoliko ti postupci ne dovedu do rješenja, spor će se rješavati diplomatskim putem između Strana.

U POTVRDU NAVEDENOG, dolje potpisani, ovlašćeni od strane svojih Vlada, potpisali su ovaj Sporazum u dva originalna primjerka na mađarskom, crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako autentični. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Ovaj Sporazum je potpisan u dana, 2025. godine.

..... ZA VLADU MAĐARSKE	 ZA VLADU CRNE GORE
---------------------------------------	--

Draft

**AGREEMENT
ON COOPERATION IN THE FIELDS OF
TELECOMMUNICATION, INFORMATION TECHNOLOGIES
AND LAW ENFORCEMENT DEVELOPMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO**

The Government of Hungary (hereinafter referred to as 'GOH') and the Government of Montenegro (hereinafter referred to as 'GOMNE') (collectively referred to as 'the Parties' and each as: 'a Party'),

- (A) Desiring to strengthen relations between the two nations in accordance with the principles of the Charter of the United Nations and the norms as established by international law, to enhance the distinguished bilateral relations between the two countries, to promote entrepreneurship and collaboration in fields of common interest and cooperation (hereinafter referred to as 'Cooperation');
- (B) Based on the joint belief of both Parties in the principles of peaceful coexistence between peoples of the world, and the necessity of joint cooperation between countries to achieve international peace and security, stability and prosperity;
- (C) Upon the sincere aspiration to make this Agreement a legal framework for the furthering of bilateral relations covering jointly determined fields of cooperation and especially in order to promote the interests and welfare of their peoples, the Parties, have agreed as follows:

Article 1

1. The Parties shall encourage and promote cooperation between the two countries out of principles of friendship, full respect of sovereignty of both countries, and common interests in accordance with relevant national legislations, international laws and charters, and provisions of this Agreement.
2. The Parties will especially encourage economic and trade cooperation and strategic partnerships **in the fields of telecommunication, information technologies and law enforcement development** and other areas of interest on the basis of equality and mutual benefits, pursuant to the terms and conditions set forth in this Agreement and under the terms and conditions as defined in separate agreements, memoranda of understanding and protocols concluded for the implementation of concrete projects and programs foreseen in the fields of the Cooperation between the Parties and/or between one of the Parties and the private sector, or between the private sector of two Parties, and/or competent bodies or authorities of the Parties implementing a concrete project or program.
3. The Parties will encourage cooperation between authorities, commercial and other public and private entities of both countries, as well as inclusion of citizens, in accordance with the national legislation of the Parties.

Article 2

1. The Parties shall pursue the necessary consultations between both Parties to benefit from their respective national and international expertise and experience in the following areas:
 - a) establishment of specialized technical and economic areas associated with sectoral exports;
 - b) establishment of small and medium industrial ventures and collaboration between enterprises from both Parties;
 - c) transition to the knowledge economy, and enhance development and application of the newest high-technologies on the base of the latest scientific achievements;
 - d) the utilization of knowledge industry in the reform of public administration, including electronic public administration applications and highly developed infrastructures, application of modern technological tools in government and law enforcement and supporting digital transformation in connection with preparation for EU membership of Montenegro.

Article 3

1. Having deliberated jointly on the priorities of economic development and welfare of their citizens, both Parties have identified concrete projects which are deemed of a strategic nature in fulfilling the objectives of this Agreement, as the follows:

A) Development and operation of a State Datacenter:

Development of a State Datacenter primarily for GOMNE purposes and deployment of fiber based high capacity telecom connections to all major government institutions using the Rights Of Ways of Government owned utilities (hereinafter referred to as 'the Datacenter Project'), with the exception of the optical infrastructure used for the needs of Ministry of the Interior, i.e. the security sector, that will be done in accordance to NATO standards.

For the purposes of the Datacenter Project the GOH

- a) will examine the potential funding of the Datacenter Project, which will be detailed in a separate financing agreement.

For the purposes of the Datacenter Project the GOMNE

- a) will involve Hungarian economic entities – based on a sector specific market overview provided by GOH on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects – as prime contractor and operator in implementing the Datacenter Project, and enter into a strategic cooperation with it, where and if permitted by the relevant Montenegrin laws – without the necessity of a public procurement or public tender, however, in line with national legislation,

- b) ensures that all government-related entities' Datacenter needs will be served by the newly developed Datacenter,
- c) implement all legislative measures that are required for the successful implementation of the Datacenter Project.

B) Implementation of a law enforcement technology development project:

Within the framework of the law enforcement technology development project (hereinafter referred to as 'the Law Enforcement Development Project') the law enforcement and border police, as well as other units of police, equipment will be renewed and equipped with modern equipment, including a drone fleet, a public video camera surveillance system, a biometric identification system, mobile document reading devices, modern, high-performance systems for the detection and neutralization of drones, stationary radar systems for traffic control, access control systems in the facilities of the Ministry of the Interior and other protected facilities (devices for counter-sabotage control, X-ray machines, metal detectors, etc.) and devices for recording the actions of police officers (body warning cameras) in accordance with the relevant legal rules and regulations of Montenegro.

For the purposes of the Law Enforcement Development Project the GOMNE

- a) will involve Hungarian economic entities – based on a sector specific market overview provided by GOH on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects – as prime contractor and operator in implementing the Law Enforcement Development Project, and enter into a strategic cooperation with it, where and if permitted by the relevant Montenegrin laws – without the necessity of a public procurement or public tender, however, in line with national legislation,
- b) will implement all legislative measures that are required for the successful implementation of the Law Enforcement Development Project.

For the purposes of the Law Enforcement Development Project the GOH

- a) will examine the potential funding of the Law Enforcement Development Project, which will be detailed in a separate financing agreement.

C) Upgrade and improvement of electronic public administration system of the GOMNE

Recognizing the importance of digital transformation in enhancing the efficiency, transparency, and accessibility of public services, project will support the upgrade and improvement of the electronic public administration system of the GOMNE (hereinafter referred to as 'the E-Government Development Project'). The project aims to modernize

administrative infrastructure and processes in accordance with the legal e-framework of Montenegro, thereby contributing to better governance and improved service delivery for citizens and the business community.

For the purposes of the E-Government Development Project, the GOH

- a) will examine the potential funding of the E-Government Development Project, which will be detailed in a separate financing agreement.

For the purposes of the E-Government Development Project, the GOMNE

- a) will involve Hungarian economic entities – based on a sector-specific market overview provided by the GOH on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects – as prime contractor and operator in implementing the E-Government Development Project, and enter into a strategic cooperation with it, where and if permitted by the relevant Montenegrin laws – without the necessity of a public procurement or public tender, however, in line with national legislation,
- b) will implement all legislative measures that are required for the successful implementation of the E-Government Development Project.

Article 4

1. Based on the strategic significance of the Projects for the economic development of both Parties, and with a view to ensuring their feasibility and success, GOH, in accordance with the provisions of this Agreement, shall facilitate the participation of Hungary-based investors and developers from both the public and private sectors in the execution of the Projects in the defined sectors, and support GOMNE by providing a market overview on the potential Hungary-based investors and developers who have the capacity and capability of fulfilling all requirements of such projects, from which GOMNE will choose the ones that meet all requirements mutually agreed by the Parties.
2. For the purposes of implementation of Projects under this Agreement, the GOMNE in accordance with its national laws and governmental procedures, may take all necessary legislative, administrative and institutional measures, to facilitate the efficient and effective execution of the Projects.

Article 5

1. This Agreement shall in no way affect the obligations of Hungary as the member state of the European Union and the obligations of the GOMNE that arises from Stabilization and Association Agreement between Montenegro and the European

Communities and is subject to those obligations. Consequently, the provisions of this Agreement shall not be quoted or interpreted, neither in whole nor in part in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of Hungary arising from the Treaties on which the European Union is founded, as well as from the primary and secondary law of the European Union.

2. All forms of cooperation arising from the Agreement shall be implemented in accordance with the national legislation of the Parties.
3. The Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties arising from previous bilateral or multilateral treaties concluded with third states or international organizations.
4. In case the Projects defined in this Agreement are not carried out, the Parties undertake to examine the possibility of cooperating in other projects.

Article 6

1. This Agreement shall enter into force on the 30th (thirtieth) day following the receipt of the last notification through which each Party notifies the other Party in writing, through diplomatic channels of the completion of the procedure required by domestic laws necessary for the entry into force of this Agreement.
2. Each Party notifies the other Party in writing, through diplomatic channels of the completion of the procedure required by domestic laws necessary for the entry into force of this Agreement.
3. This Agreement shall remain in force for a period of five (5) years unless terminated in accordance with the paragraph 4 of this Article.
4. Any Party is entitled to terminate this Agreement at any time, by informing the other Party about such fact in writing through diplomatic channels; this termination shall be valid after six months from the notification date.
5. Termination of this Agreement shall not affect fulfilment of engagements, commitments, projects, work programs, contracts, and agreements already initiated under this Agreement until the completion of such engagements, commitments, projects, work programs, contracts, and agreements, unless otherwise agreed upon in writing by both Parties.
6. The provisions or any texts of this Agreement may be amended by written agreement between the Parties, on the basis of mutual consent; any amendment to this Agreement shall enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article 6.
7. Any dispute that may arise from the interpretation or the implementation of this Agreement shall be settled amicably through consultations and negotiations or, if those consultations or negotiations fail to resolve the dispute, through diplomatic channels between the two Parties.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement in two original copies in the Hungarian, Montenegrin and English languages, all texts being equally authentic. In the case of differences in the interpretation of the Agreement, the English text will prevail.

This Agreement is signed in on the date of, 2025.

..... FOR THE GOVERNMENT OF HUNGARY	 FOR THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj _____ juna 2025. godine, utvrdila je Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje o saradnji u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske.
2. Vlada je prihvatila tekst Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske.
3. Sporazum iz tačke 2 ovih zaključaka potpisaće mr Milojko Spajić, predsjednik Vlade Crne Gore

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO JAVNIH RADOVA
NAZIV PROPISA	NACRT SPORAZUMA O SARADNJI U OBLASTIMA TELEKOMUNIKACIJA, INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA I RAZVOJA SPROVOĐENJA ZAKONA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE MAĐARSKE

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Nedostatak koordinisane i strateške saradnje između Crne Gore i Mađarske u oblastima ekonomije, tehnologije, pravosuđa i javne uprave.

Ograničeni kapaciteti za razvoj visokotehnološke infrastrukture i digitalne transformacije u Crnoj Gori.

Slaba integracija i umrežavanje državnih institucija i sektora sa savremenim tehnologijama i investitorima.

Nedovoljna podrška za razvoj malih i srednjih preduzeća i inovativnih projekata.

Koji su uzroci problema?

Nedostatak institucionalnih okvira i dogovora za implementaciju strateških projekata između država.

Zastarjele administrativne procedure i nedovoljna digitalizacija javne uprave.

Ograničen pristup međunarodnim investicijama i znanju.

Neusklađenost postojećeg zakonodavstva sa modernim tehnološkim potrebama.

Koje su posljedice problema?

Podrška digitalnoj transformaciji i pripremama za članstvo u EU.

Usklađenost sa postojećim strategijama ili programima Vlade:

Ciljevi su u skladu sa nacionalnim strateškim dokumentima o digitalnoj transformaciji, ekonomskom razvoju i evropskim integracijama Crne Gore.

Podržavaju implementaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Moguće opcije za ispunjavanje ciljeva:

Status quo: Nastaviti sa postojećim bilateralnim odnosima bez formalizacije strateške saradnje.

Neregulatorna opcija: Poticati saradnju kroz neformalne inicijative i sporazume bez pravno obavezujućeg okvira.

Regulatorna opcija (preferirana): Donošenje ovog Sporazuma koji formalizuje saradnju, omogućava jasno definisane projekte i zakonsku podršku za njihovu realizaciju.

Obrazloženje preferirane opcije:

Formalni akt omogućava jasne obaveze, pravni okvir i koordinaciju za strateške projekte.

Omogućava efikasnije korišćenje finansijskih sredstava i resursa.

Pruža sigurnost investitorima i podstiče održivi razvoj.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji:

Poboljšanje infrastrukture i usluga javne uprave.

Jačanje ekonomskih veza i prilika za MSP.

Digitalna transformacija i tehnološki razvoj.

Veća transparentnost i efikasnost u upravljanju.

Negativni uticaji:

Potencijalni administrativni izazovi u implementaciji.

Mogući privremeni troškovi prilagođavanja postojećeg zakonodavstva.

Troškovi za građane i privredu:

Građani i privreda neće imati troškova po osnovu ovog sporazuma

Opravdanost troškova:

Dugoročne koristi u vidu modernizacije i veće konkurentnosti opravdavaju inicijalne troškove.

Podrška novim privrednim subjektima i tržišnoj konkurenciji:

Sporazum podstiče razvoj MSP i uključivanje privatnog sektora, čime se jača konkurencija.

Administrativna opterećenja i biznis barijere:

Moguće dodatne procedure u početku, ali predviđene reforme trebaju smanjiti biznis barijere na duži rok.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Implementacija Sporazuma između Vlade Mađarske i Vlade Crne Gore neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za njegovu realizaciju.

Takođe, nema indicija da će Sporazum stvoriti međunarodne finansijske obaveze koje bi dodatno opteretile državni budžet, ali će određene finansijske obaveze proisteci iz podzakonskih akata koji će biti doneseni za sprovođenje ovog Sporazuma. U skladu s tim, potrebno je planiranje i usklađivanje sa budžetom za tekuću i naredne fiskalne godine.

S druge strane, očekuje se da će realizacija projekata doprinijeti privrednom rastu, povećanju efikasnosti javne uprave i stvaranju povoljnijih uslova za investiranje, što može dugoročno donijeti dodatne prihode za budžet Crne Gore. Realizacija ovih projekata može podstaći osnivanje novih privrednih subjekata, povećati tržišnu konkurenciju i unaprijediti poslovnu klimu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Tokom pripreme Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske, sprovedene su konsultacije sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući i Ambasadu Mađarske u Crnoj Gori. Saradnja sa ambasadom omogućila je direktnu razmjenu informacija i mišljenja, kao i bolje razumijevanje potreba i očekivanja mađarske strane, što je doprinijelo kvalitetnijem oblikovanju Sporazuma.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Implementacija Sporazuma između Vlade Mađarske i Vlade Crne Gore može se suočiti sa određenim preprekama koje mogu otežati ili usporiti ostvarivanje predviđenih ciljeva. Među potencijalnim izazovima izdvajaju se usklađivanje različitih pravnih i administrativnih sistema, potreba za efikasnom koordinacijom između nadležnih institucija obje zemlje, kao i tehničke i infrastrukturne prepreke u realizaciji velikih projekata, kao što su razvoj Državnog data centra i unapređenje sistema elektronske javne uprave. Takođe, moguće je da će političke promjene ili nedostatak kontinuirane podrške uticati na dinamiku sprovođenja Sporazuma.

Da bi se osigurala efikasna realizacija Sporazuma i postizanje zacrtanih ciljeva, biće preduzete

mjere praćenja i evaluacije koje podrazumijevaju redovne konsultacije između Strana, razmjenu izvještaja o napretku, kao i uspostavljanje zajedničkih radnih grupa za koordinaciju projekata. Ove aktivnosti pomoći će u pravovremenom otkrivanju i otklanjanju problema, prilagođavanju planova i obezbjeđivanju neophodne podrške tokom implementacije.

Glavni indikatori za mjerenje uspješnosti realizacije Sporazuma uključuju stepen realizacije pojedinačnih projekata (kao što su razvoj data centra, modernizacija IT sistema i unapređenje pravosudnih tehnologija), povećanje ekonomske saradnje i investicija, te poboljšanje efikasnosti javnih usluga i uprave u Crnoj Gori. Takođe, biće praćena usklađenost svih aktivnosti sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim obavezama obe strane.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zaduženi nadležni organi Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske, u saradnji sa privatnim i javnim sektorom uključenim u realizaciju pojedinačnih projekata. Njihova odgovornost biće da redovno izvještavaju o napretku, identifikuju prepreke i predlažu korektivne mjere, kako bi Sporazum dao željene rezultate i doprinio dugoročnom jačanju bilateralne saradnje.

Datum i mjesto

23.06.2025.godine

Starješina

